

PRESS RELEASE COMPETITION COMMISSION BRUNEI DARUSSALAM

**Competition Commission launches
“Fighting Bid-rigging in Public Procurement” workshop series**

Date: 1 March 2020

1. The Competition Commission Brunei Darussalam (CCBD) through its Executive Secretariat at the Department of Competition and Consumer Affairs, kicked start a workshop series on “**Fighting Bid-rigging in Public Procurement**”, to raise awareness of bid-rigging as well as to educate public officials on how to detect and prevent bid-rigging in public tenders.
2. The workshop series is part of the Competition Commission’s advocacy initiative to promote a competition-aware culture among public officials in preventing bid-rigging conducts and foster ethical economic activity, in line with the enforcement of the Competition Order January this year.
3. Featuring “Spot and Stop Bid Rigging”, the first workshop which took place at the Ministry of Health was attended by nearly 30 representatives from various divisions in the Ministry including procurement, finance, audit, pharmaceutical and hospitals from Tutong and Kuala Belait.
4. The workshop session provided insights on how to detect signs of tender collusion and how to design effective tender documents; procedures to minimize

the risk of collusion in public tenders; and the introduction of e-procurement system.

5. During the opening, the Executive Secretariat of the CCBD underscored that bid rigging, also known as collusive tender, is a serious violation of the Competition Order and after entering interest to tender it is illegal to agree not to compete in a tender. It is the Commission's priority to fight and prevent bid rigging conducts noting the potential significant harm to the consumers, the economy as a whole, not to mention the financial burden to the government expenditure. This priority is in line with the national agenda that emphasizes on prudent spending and value-for-money public procurement.
6. Led by two competition experts and practitioner, Dr Hassan Qaqaya, Senior Fellow to Melbourne Law School, Melbourne University and Mr Mohammad Reza, Senior Legal Advisor to the Indonesia Competition Commission, the workshop covered an extensive discussion on the concept of bid rigging and warning signs that the procurement officers should be paying attention to enable bid rigging to be detected at an early stage and relevant steps to be taken when bid rigging is uncovered.
7. Drawing from Indonesia's experience, Mr Mohamamad Reza shared on Indonesia's experience in adopting online procurement system, also known as e-procurement, which has been widely used to address and prevent bid-rigging issues by ensuring transparency and accountability in bidding process. The participants were guided on several preventives measures to strengthen tendering process including enhance bidding transparency such as, adding in declaration clause that require bidders to certify an independent bid.
8. The workshop also provided an opportunity for participants to have a candid discussion on matters concerning public procurement process and procedures,

which may unintentionally hinder competition to achieve value-for-money and favorable for collusion between competitors.

9. To conclude the workshop, participants were given case exercise to apply the concept learnt and to work out practical strategy on how to uncover bid rigging with real case example from Indonesia.
10. The workshop ended with presentation of posters on “Fighting Bid Rigging in Public Procurement” which outlines the key tips as preventive measures to minimize the risk of bid rigging. The Executive Secretariat applauded the active participation of the MOH officials and encouraged officials to disseminate the information learnt with their colleagues in the Ministry, and called for continuous cooperation to spot and stop bid rigging to uphold the culture of value-for-money in public tender in safeguarding public expenditure.

*Executive Secretariat of Competition Commission Brunei Darussalam
Department of Competition and Consumer Affairs
Department of Economic Planning and Development
Ministry of Finance and Economy*

Competition Commission Brunei Darussalam (CCBD)

By the consent of His Majesty Sultan Haji Hassanal Bolkiah Mu'izzaddin Waddaulah ibni Al-Marhum Sultan Haji Omar 'Ali Saifuddien Sa'adul Khairi Waddien, Sultan and Yang Di-Pertuan of Brunei Darussalam, the Competition Commission of Brunei Darussalam (CCBD) was established on 1 August 2017 as an independent body that is mandated to promote business competition in Brunei's economic landscape through the enforcement of the Competition Order, 2015.

The Department of the Competition and Consumer Affairs in the Department of Economic Planning and Development, Ministry of Finance and Economy being the Executive Secretariat to the CCBD is responsible in carrying out Commission's functions such as advocacy, receiving complaints, reviewing markets and conducting investigations.

SIARAN MEDIA
SURUHANJAYA PERSAINGAN BRUNEI DARUSSALAM

**Suruhanjaya Persaingan melancarkan bengkel bersiri
“Menentang Tipuan Bidaan di dalam Perolehan Awam”**

Tarikh: 1 Mac 2020

1. Suruhanjaya Persaingan Brunei Darussalam melalui Sekretariat Eksekutif di Jabatan Persaingan dan Hal Ehwal Pengguna telah memulakan bengkel bersiri bertajuk **“Menentang Tipuan Bidaan di dalam Perolehan Awam”**, bagi meningkat kesedaran terhadap amalan tipuan bidaan serta mendidik penjawat awam mengenai langkah-langkah untuk mengesan dan mencegah tipuan bidaan di dalam tender awam.
2. Bengkel bersiri ini merupakan sebahagian daripada inisiatif advokasi Suruhanjaya Persaingan dalam mempromosikan budaya kesedaran persaingan di kalangan penjawat awam untuk mencegah amalan tipuan bidaan dan memupuk aktiviti ekonomi yang beretika, bertepatan dengan penguatkuasaan Perintah Persaingan yang telah bermula pada Januari tahun ini.
3. Dengan tema **“Mengesan dan Menghentikan Tipuan Bidaan”**, bengkel pertama telah diadakan di Kementerian Kesihatan dan disertai oleh hampir daripada 30 pegawai mewakili pelbagai bahagian daripada Kementerian termasuk perolehan, kewangan, audit, farmasi dan hospital Tutong dan Kuala Belait.

4. Bengkel mengongsikan mengenai bagaimana kolusif tender dapat dikesan dan bagaimana tender dokumen serta prosedur dapat direka secara efektif bagi meminimakan risiko kolusi di dalam tender awam. Bengkel juga memberi pengenalan kepada sistem e-perolehan.
5. Di dalam sesi pembukaan, Sekretariat Eksekutif kepada Suruhanjaya Persaingan menekankan bahawa amalan tipuan bidaan, yang juga dikenali sebagai kolusif tender, adalah merupakan kesalahan yang serius di bawah Perintah Persaingan dan setelah menyatakan minat untuk menyertai tender, persetujuan untuk tidak bersaing di antara pembida adalah dilarang. Suruhanjaya Persaingan memberi keutamaan kepada menentang dan mencegah amalan tipuan bidaan mengambilkira potensi kemudaratian yang signifikan kepada pengguna, ekonomi secara keseluruhan dan beban kewangan kepada perbelanjaan kerajaan. Keutamaan ini adalah selaras dengan agenda nasional yang menekankan mengenai perbelanjaan berhemah dan perolehan awam yang bernilai bagi perbelanjaan.
6. Diketuai oleh dua pakar dan pengamal persaingan, Dr Hassan Qaqaya, Rakan Senior di Melbourne Law School, Melbourne University dan Mr Mohammad Reza, Penasihat Undang-undang Kanan di Indonesia Competition Commission, bengkel membicangkan secara ekstensif mengenai konsep tipuan bidaan dan tanda-tanda amaran yang diperlu diambil perhatian oleh pegawai perolehan bagi membolehkan tipuan bidaan untuk dikesan di peringkat permulaan serta langkah-langkah yang patut diambil apabila tipuan bidaan dikesan.
7. Mengambil daripada pengalaman Indonesia, Mr Mohammad Reza mengongsikan mengenai sistem perolehan atas talian, yang juga dikenali sebagai e-perolehan, yang telah digunakan secara meluas bagi menangani dan mencegah amalan tipuan bidaan dengan memastikan ketulusan dan akauntabiliti di dalam proses perolehan. Peserta bengkel dibimbing mengenai langkah pencegahan bagi menguatkan proses tender termasuk meningkatkan

ketulusan bidaan seperti menambah klausa perisyiharan yang memerlukan pembida mengesahkan bahawa bidaan dihantar adalah dibuat secara bebas tanpa sebarang pakatan.

8. Bengkel turut memberikan peluang kepada peserta untuk membincangkan secara telus mengenai perkara-perkara yang berkaitan dengan proses dan prosedur perolehan awam, yang secara tidak sengaja dapat menghalang persaingan untuk mencapai nilai yang berpatutan serta menyumbang kepada kolusi di antara pesaing.
9. Mengakhiri bengkel, peserta diberikan latihan kes untuk mengaplikasikan konsep yang dipelajari serta membincangkan strategi yang praktikal bagi mengesan tipuan bidaan melalui contoh kes sebenar yang diambil daripada Indonesia.
10. Bengkel ditutup dengan penyampaian poster “Menentang Tipuan Bidaan di dalam Perolehan Awam yang menggariskan langkah pencegahan untuk meminimakan risiko tipuan bidaan. Sekretariat Eksekutif memuji penyertaan aktif pegawai-pegawai daripada Kementerian Kesihatan dan menggalakkan peserta untuk menyebarkan maklumat yang dipelajari dengan rakan sekerja Kementerian dan mengajak kerjasama yang berterusan untuk mengesan dan menghentikan tipuan bidaan ke arah menegakkan budaya mendapatkan nilai yang berpatutan di dalam tender awam bagi menjimatkan perbelanjaan.

*Sekretariat Eksekutif Suruhanjaya Persaingan Brunei Darussalam
Jabatan Persaingan dan Hal Ehwal Pengguna
Jabatan Perancangan dan Kemajuan Ekonomi
Kementerian Kewangan dan Ekonomi*

Suruhanjaya Persaingan Brunei Darussalam

Kebawah Duli Yang Maha Mulia Paduka Seri Baginda Sultan Haji Hassanal Bolkiah Mu'izzaddin Waddaulah ibni Al-Marhum Sultan Haji Omar 'Ali Saifuddien Sa'adul Khairi Waddien, Sultan dan Yang Di-Pertuan Negara Brunei Darussalam telah memperkenan penubuhan Suruhanjaya Persaingan Brunei Drussalam pada 1 Ogos 2017 sebagai sebuah badan bebas yang dimandatkan untuk mempromosi persaingan perniagaan di pasaran ekonomi Brunei Darussalam melalui penguatkuasaan Perintah Persaingan 2015.

Jabatan Persaingan dan Hal Ehwal Pengguna di Jabatan Perancangan dan Kemajuan Ekonomi, Kementerian Kewangan dan Ekonomi selaku Sekretariat Eksekutif kepada Suruhanjaya Persaingan adalah bertanggungjawab dalam melaksanakan fungsi Suruhanjaya Persaingan seperti pemberigaan, menerima aduan, mengkaji pasaran dan menjalankan siasatan.